

Dan žena

Teden za tem, ko je ves napredni svet proslavljal mednarodni žena, že pozabljamo, da ima sedanje skoraj formalno praznovanje globoke zgodovinske, družbeno-socialne korenine. Ženske so s svojo prizadevnostjo pognale kolo zgodovine marsikdaj, ko je svet pozabljal na osnovne dobrine človeštva in človekovega dostojanstva. Tudi naša polpretekla zgodovina je polna pričevanj o nezlomljivosti želje, da ženska postane enakovredna moškemu, čeprav ob tem dobro poznamo socialne in biološke ovire.

Ob tem slavošpevu pa vsi skupaj popolnoma mirno poskrbimo »še za en šiht«, ki ga

poleg službe opravi zaposlena ženska doma.

Pod pretvezo, da je pač narava taka kot je, in da se temu ne moremo izogniti, spregledamo celo stvari, za katere ni pravih izgovorov. Pod idealizirano krinko srečne družine, ob skupnem kosilu in življenju v družinski skupnosti, nalagamo zlasti ženski mnoge dodatne ure za gospodinjstvo, pripravo prehrane, mučne ure ubadanja s šolarji, ki končno napravijo dobro domačo nalogo, za katero bi pravzaprav morala prejeti oceno mati.

No, nekaj let kasneje živčno izčrpana doživi s kakšno »trapo«, prav tisto, kar si gotovo ni zaslužila.

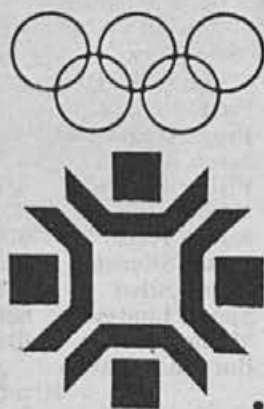
Toda, roko na srce, z ženskami vred, vsi skupaj bi bili proti, če bi začeli razmišljati o

družbeni prehrani za vse ali celodnevni šoli ali brezplačnem vrtcu, kar bi, na primer, delavce Alpine stalo morda 6–10 starih milijard letno. Veliko?! Ali pa morda malo, saj je to komaj 1–1,5 % letnega skupnega prihodka.

Kaj mislite, ali ne bi vsi skupaj napravili za nekaj odstotkov več, če se doma ne bi zadušili v delu, pisanju domačih nalog in tako naprej?

Tale misel je izziv vsem, zlasti tistim, ki mislijo drugače. Teh pa je zanesljivo še veliko, saj iz leta v leto doživljamo pravzaprav podcenjevalno praznovanje dneva žensk, z obdarovanjem, ki nima s človeškim dostojanstvom nobene zveze.

Nejko Podobnik

Sarajevo 84

Olimpijske novice

TOMAŽ KOŠIR: Najprej bi rekel, da imamo srečo, da je olimpiada dobro uspela. Naše sodelovanje na olimpiadi, gledano z vidika reklame, je bilo koristno. Pripravili smo gradivo za press center, nekajkrat smo bili tudi povabljeni na tiskovno konferenco za novinarje in med ostalim smo imeli možnost posredovati nekatere naše informacije.

V tekmovalnem smislu, na žalost, Benedik ni bil uspešen.

Gostje so, mislim, dobili dober vtis tako o olimpiadi, kot o nas kot organizatorjih njihovega bivanja v Sarajevu. Na razpolago smo imeli kombije in poskrbeli smo, da so gostje videli vse olimpijske objekte in veliko tekem. Zanimali so se za opremo, ki smo jim jo dali na razpolago skupaj z Elanom.

Poleg tega, da smo se predstavili svetu in kupcem, smo si z udeležbo pridobili tudi veliko dragocenih izkušenj, da bomo vnaprej vedeli, kako se je treba na tako prireditve pripraviti.

Našim sodelavkam želimo predvsem boljše delovne pogoje

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Novi delavski sveti

Rezultati volitev, ki so bile 2. februarja 1984.

V delavskem svetu delovne organizacije ima TOZD Proizvodnja II delegatov, od tega obrat Rovte 1 delegata, obrat Gorenja vas I delegata in obrat Col 1 delegata, ostali del TOZD Proizvodnja pa 8 delegatov. odd.

1. Merlak Ivanka 625
2. Pustovrh Gregorij 615
3. Pregelj Gabrijela 623
4. Jereb Alojzija 626
5. Pišljak Zdravko 616
6. Mlinar Viljem 634
7. Novak Ivan 626
8. Justin Silvestra 613
9. Žakelj Silvo 616
10. Sporiš Ljudevit 626
11. Modic Jože 616
12. Borovnik Slavka

Kranj

13. Kržišnik Helena Žiri
14. Štampfel Franc

N. mesto

15. Kastelec Marija 202
16. Kosmač Ana 203
17. Kržišnik Hilda 402

DELAVSKI SVET

TOZD PROIZVODNJA:

odd.

1. Klemenčič Marija 660
2. Gorjup Anton 611
3. Kržič Ivana 612
4. Capuder Francka 613
5. Kolenc Zdenka 613
6. Oblak Stanislava 613
7. Bogataj Marija 614
8. Debeljak Milka 615
9. Peternelj Vera 615
10. Kunc Rado 616
11. Pečelin Marta 617
12. Podobnik Venceslav 617
13. Žakelj Alojz 631

14. Novak Jelka 634
15. Bogataj Nada 635
16. Mlakar Antonija 636
17. Gruden Cveto 621
18. Mikuž Emil 622
19. Žgavec Rozalija 623
20. Jereb Štefka 625
21. Naglič Anton 626
22. Padovac Romana 626
23. Žust Roman 651
24. Gabrijel Leopold 641
25. Pipan Milan 644

DELAVSKI SVET

TOZD PRODAJA

odd

1. Gajšt Dragica Ptuj
2. Lipič Anica Murska Sobota
3. Cenček Sonja Jesenice
4. Knežević Stanko Rijeka
5. Beketić Ljubomir Zagreb II
6. Rajčić Jadran Zagreb I
7. Brica Mehmed Sarajevo I
8. Kermeci Bela Novi Sad
9. Čar Anica 304
10. Kavčič Helena 303
11. Oblak Jana 303

DELAVSKI SVET DSSS

1. Kavčič Jana 402
2. Žust Nada 402
3. Pivk Majda 401
4. Kosmač Peter 501
5. Mlakar Franc 501
6. Stanovnik Anica 502
7. Mlinar Marija 202
8. Albreht Marija 100
9. Jereb Pavel 202

Komisije

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE TOZD PROIZVODNJA

1. Pipan Hilda 613
2. Bogataj Ciril 626
3. Špeh Magda 613
4. Burjek Mirko 651
5. Trček Rudi 626
6. Poljanšek Valentin 641
7. Vidmar Karel 651

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE TOZD PRODAJA

1. Kobal Lidija Kranj
2. Likar Ivanka Titovo Velenje
3. Kunčnik Danica Ptuj
4. Suda Karlo Zagreb III
5. Simonič Anica Škofja Loka II

KOMISIJA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE DSSS

1. Peternelj Julijana 503
2. Jereb Olivera 202
3. Oblak Urška 501
4. Peternelj Franciška 403
5. Krvina Rudi 203

DISCIPLINSKA KOMISIJA

1. Logar Janez 616
2. Andreuzzi Stanislav 626
3. Jereb Stanislava Škofja Loka I
4. Tanović Jagoš Beograd I
5. Tavčar Mihela 203
6. Ušeničnik Stanko, namestnik predsednika 503
7. Demšar Nataša, predsednik 613
8. Tina Galof, zunanji član
9. Erznožnik Toni, zunanji član

Kaj nam prinašajo spremembe

Vemo, da smo v začetku februarja na referendumu odločali o nekaterih spremembah. Za kaj je torej šlo?

Namen predlaganih sprememb je bil uskladiti samoupravne splošne akte z zakonom o razširjeni reprodukciji in minulemu delu, ki je bil tudi glavni »krivec« za pripravo sprememb.

In kaj nam prinašajo te spremembe?

Na področju razširjene reprodukcije prinašajo natančnejšo opredelitev poglavja gospodarjenja z investicijskimi sredstvi in sicer:

- viri sredstev za investicijska vlaganja in njihovo oblikovanje
- način spremljanja investicijske odločitve
- spremljanje poteka in rezultatov investicijskih vlaganj
- odgovornost pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi.

Zapisanega je dovolj,

od nas samih pa je odvisno ali se bodo ta določila izvajala tudi v praksi.

Na področju minulega dela pa prinašajo spremembe veliko večje naloge. Kajti obljuba dela dolg, obljubili pa smo, da bo pred praktičnim izvajanjem določil o delitvi OD na podlagi minulega dela, vsakdo lahko izračunal svoj delež OD na podlagi minulega dela in pa, da bo nov način zaživel pod pogojem, da bo za večino delavev boljši, seveda ob upoštevanju rezultatov gospodarjenja. Vse nadaljnje delo na tem področju bo temeljilo na izhodišču, da je potrebno tudi sredstva za OD na podlagi minulega dela najprej ustvariti in šele nato razdeliti in da je višina le teh odvisna od rezultatov gospodarjenja. To je hkrati tudi glavna sprememba s področja minulega dela, katero smo sprejeli na referendumu. Boris Markelj

Volilni odbor v DSSS ob referendumu: Marko Bogataj, Matjaž Poljanšek in Marjeta Možina

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Kljub težavnim razmeram smo kar dobro zvozili

Če se ozremo nazaj, lahko ugotovljamo, da smo delali v izjemnih gospodarskih pogojih in kljub temu dosegli izjemne rezultate. Najbolj zgovorno to dokazujejo številke.

V letu 1983 je bilo skupaj izdelano 1.897.876 parov razne obutve, kar pomeni za polnih 17,3 % več kot leto prej. Kljub temu, da je bil plan proizvodnje postavljen zelo visoko, smo se mu kljub težavam približali (96,8 %), kar pomeni, da bi bil v boljših pogojih dosegljiv.

Vrednost proizvodnje obutve je znašala 1 milijardo 957.889.077,— din, kar pomeni 59,1 % več kot leto prej, s tem, da je bil tudi plan po vrednosti presežen za 4,8 %, na kar vpliva predvsem vrsta obutve v proizvodnji.

Z vsemi pokazatelji in podatki o proizvodnji, ki jih že imamo trenutno na razpolago, smo lahko zelo zadovoljni. Prav je tudi, da se spomnimo, kakšna je bila pot do teh uspehov. O tem, da je proizvodnja potekala dokaj normalno, smo morali nekatero obutev izdelovati predčasno (na primer za Sovjetsko zvezo), ker za planirane in prodane količine obutve na zahod materiala nismo dobili pravočasno, izdobjavni roki pa se seveda ne dajo premakniti. Le velika pripravljenost celotnega kolektiva in tudi naših kooperantov, ki nam izdelujejo zgornje dele in z delom ob prostih sobotah in prestavitvi dela dopusta smo nekako uspeli rešiti te težave. Torej, z več vložene časa (nadure) in z večjo intenzivnostjo dela, je skoraj isto število delavcev izdelalo za 17,3 % več obutve.

Pri tem ne smemo pozabiti tudi ostalih služb v DO. Vse so morale, nekatere več druge manj, s svojim delom spremljati proizvodnjo in ji pomagati.

Tehnološka priprava je v povprečju svoje naloge opravljala kvalitetno, vzdrževalna služba je imela težko nalogo pri tako dotrajani strojni oprepi (brez zastojev ni šlo), vendar je naloge uspešno reševala, vse to pa so poleg pripravljenosti delavcev v neposredni proizvodnji osnovni pogoji za visoko storilnost in dobro kakovost.

Mogoče ni umestno, da govorimo o visoki kvaliteti, ker to še vedno ni (niti jo naši izdelki ne terjajo v takšni meri), vendar smo preko 50 % naše proizvodnje v 1983 izvozili na zahtevna zahodna tržišča, brez večjih pripomb v pogledu kvalitete.

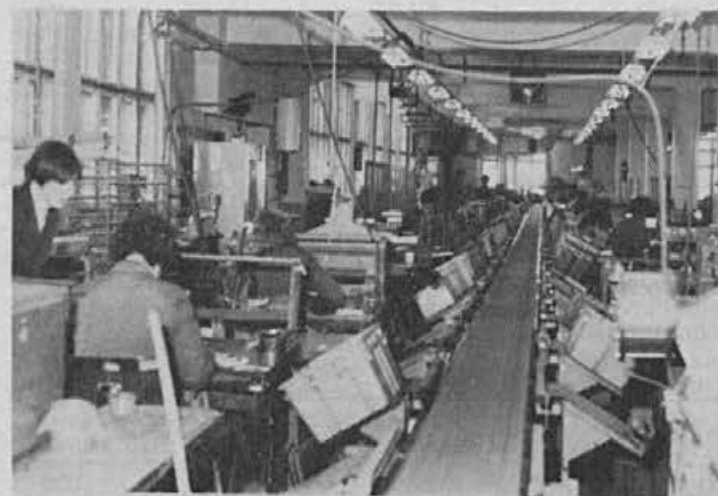
Dohodek, ki iz takega dela izhaja, pa seveda ne bo povsem primerljiv, predvsem zaradi težavnih pogojev gospodarjenja.

Lahko pa zatrdim, da so vsi presežki, ki smo jih ustvarili leta 1983 — plod trdega dela in prizadevnosti delavcev za stroji, vodstvenih in vodilnih delavcev, rezultat poslovnih odločitev; spremembe družbenih predpisov v poslovanju nam niso pomagale, temveč so nas celo ovirale.

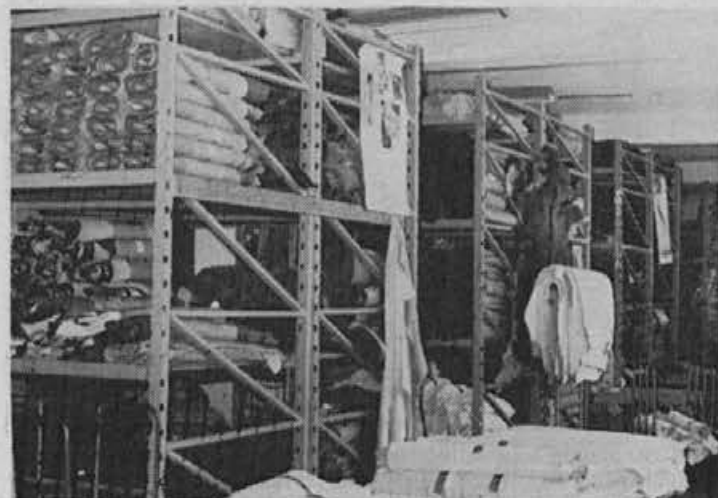
T. Klemenčič

Iz težke šivalnice

Tekoči trak priganja

Zaloge materialov so kar precejšnje

Uspeli bomo le z velikimi napori

Pri pregledu poslovanja v letu 1983 ugotavljamo pozitivna gibanja in zadovoljive rezultate na večina področjih, na katere lahko vplivamo z našim delom in prizadevanji.

V proizvodnji je viden izreden porast, saj je bilo izdelano 17 % več obutve kot v letu 1982, vrednostni plan proizvodnje je bil v celoti dosežen, količinski doseg plana je kljub očitkom, da je posta-

vljen preveč optimistično, dosežen 97 %. Te količine so bile dosežene s tesnim sodelovanjem z našimi kooperanti v državi Vikom, Tatjano Marinič, Ratitovcem in v zadnjih mesecih tudi Okroglico, ki so sešili blizu 800.000 parov zgornjih delov, kar je 42 % vseh zgornjih delov, ki jih rabijo naše montažne linije, in kooperantom firme Beneco iz Italije, kjer so sestavili 34.000 parov smučarske obutve.

Proizvodnja v letu 1983 po vrstah obutve količinsko in vrednostno

Vrsta obutve	Količina 1983	Indeks 83/82	Doseg plana količ.
Smuč. obutve	224.170		
+ Beneco	34.260	127	98
Gojzer šivani	1.630		
Plan. lepljeni	34.834	89	182
Tekaška ob.	292.345	109	100
Trim, surf, nog.	295.069	272	88
Apreski	218.931	96	100
Ženski nizki	217.323	85	72
Ženski visoki	349.155	147	113
Sandali	230.159	83	105
Skupaj:	1.897.876	117	97

Prodaja se je gibala v planiranih smereh. Izvoz je količinsko porasel za 30 %, prodaja v MPM je porasla za 13 % ob nespremenjenem obsegu prodajne mreže delež Alpinine obutve v celotni

prodani količini je porasel, saj jo je bilo prodano za 18 % več kot v letu 1982. Grosistično prodajo smo med letom načrtno zmanjševali in prodajali obutve za izvoz.

Prodaja v letu 1983

Prodajna pot	Količina 1983	Indeks	Doseg plana
MPM	1.724.586	113	135
Gros. pr. ob.	741.381	85	71
Gros. pr. pl.	—	—	—
Izvoz obutve	1.259.078	—	136
Skupaj	3.125.045	117	128

Pred razpravo o zaključnem računu so se v Sindikalni dvorani zbrali vodje samoupravnih delovnih skupin in predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Seznanili so se z rezultati poslovanja lani in se dogovorili za izvedbo zborov

Tudi v DSSS so obravnavali poslovanje lani

Z delavskega sveta TOZD Prodaja; za predsednika je bil izvoljen Stanko Knežević

Tudi vzhodni izvoz se še vedno zmanjšuje tako po količini kot vrednosti.

Skupni iztržek od izvoza je znašal 15 milijonov \$ in je nižji za 4 %, od tega je dobrih 8 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza in 7,6 milijona klirinških dolarjev vzhodnega izvoza. Vrednostni konvertibilni izvoz je 7 % večji kot prejšnje leto, količinsko pa kar 52 % večji, kar je 989.000 parov obutve. Manjši iztržek na zahodu je posledica pomanjkanja deviznih sredstev, zato smo se morali s tujimi kupci dogovarjati za financiranje izvoznih materialov z njihove strani, kar seveda pomeni zmanjšanje deviznega priliva od prodaje naše obutve na tujem. Na vzhod je bilo izvoženo 270.000 parov obutve, iztržek od tega izvoza pa je bil 7,6 milijona dolarjev.

Produktivnost je porasla za 12 %, kar je tudi ugodno, posebno še če upoštevamo

razmere, v katerih smo delali.

Delovni čas bi bilo možno pri nekaterih vrstah izostankov in okoljih še izboljšati in s tem zmanjšati izostanke z dela, kot npr. v TOZD Prodaja, kjer je indeks izostankov zaradi bolezni do 30 dni iz leta v leto nad 100, kar pomeni stalno rast tovrstne odsotnosti z dela. V letu 1981 je porasla za 19 %, v letu 1982 za 6 % in v letu 1983 za 18 %, ob tem da se je število zaposlenih le malo povečalo.

Nadurno delo se je povečalo za 74 % v primerjavi z letom 1982, predvsem v proizvodnji (za 86 % več) in delih, ki so tesno povezana ali odvisna od proizvodnje. Največji porast je pri delavcih domačega dela TOZD Prodaja in skladiščni službi, ki je ob istem številu zaposlenih odpremila okrog 300.000 parov več obutve kot prejšnje leto.

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Tudi finančni rezultat je še v zadovoljivih mejah. Po hitri oceni so rezultati na ravni prejšnjega leta. Porast celotne realizacije je 66 %, materialnih stroškov pa 70 % več. Iz teh dveh odstotkov je razvidno, da so se cene re-promaterialov dvigale hitreje kot naše prodajne cene. Pri analizi prodaje in doseganju cen tako ugotovljamo dohodkovno najslabšo prodajo na domačem tržišču, ki je posledica izredno hitre rasti cen materialom, zahodno tržišče zaradi rasti tečaja konvertibilnih valut in večletne prisotnosti na teh tržiščih že omogoča tudi dohodkovno uspešno prodajo predvsem pri smučarski obutvi, vzhodni izvoz pa je dohodkovno zelo zanimiv, saj doseže-

ne cene pokrivajo tudi materiale nabavljene s kupljenimi devizami po 150 do 200 % višjih cenah od uradnega tečaja. Če vzhodni izvoz kljub izredno ugodnim cenam ne bi pokrival stroškov nakupa deviz za uvoz materialov in prinesel določenega dohodka in ostanka, ga bi morali črtati iz naših prodajnih poti. Po pokrivanju vseh stroškov in obveznosti iz doseženega dohodka smo dosegli za 912 milijonov čistega dohodka in po pokrivanju bruto osebnih dohodkov ter zakonsko predpisanega izločenja za stanovanjsko gradnjo 350 milijonov ostanka čistega dohodka. Tako smo za poslovni sklad namenili 245 milijonov dinarjev, kar je za 68 % več kot v letu 1982.

Celotni prihodek in njegova delitev v letu 1983

Element	DO Alpina	
	din	indeks
CELOTNI PRIHODEK	6.886.961.340	166
Amortizacija	70.086.746	146
Skupaj porabl. sredstva	5.597.331.425	170
DOHODEK	1.289.629.915	152
Del za DSSS	92.236.868	131
Del za obresti	126.973.003	235
Obvez. za skupno porabo	83.469.130	133
Obvez. za splošno porabo	21.716.877	147
Ostale obvez. iz dohodka	52.824.246	177
ČISTI DOHODEK	912.409.791	149
Del za OD	525.795.154	135
Del za rezervni sklad	48.932.017	247
Del za poslovni sklad	245.408.455	168
Del za SP	92.274.165	158
- stan. del	44.374.848	146
- splošni del	47.899.317	172

Ob teh ugotovitvah v delu in gibanjih v letu 1983 je potrebno takoj in v večji meri posvetiti pozornost področjem, ki bodo vplivala na uspešnost dela v letu 1984. Vemo, kaj je odvisno od našega dela in na katera lahko s svojim delom vplivamo in

jih usmerjamo, dosegamo zadovoljive rezultate, da pa bodo odločilni predvsem zunanji dejavniki, katerim se moramo samo prilagajati ker nanje nimamo nikakršnega vpliva. Teh pa je iz leta v leto več.

Z naših zborov delavcev

— Področje razpolaganja z devizami se zaostruje še naprej in za leto 1984 še vedno ni točno znano, s koliko devizami bomo razpolagali, zagotovo z manjšim % kot v letu 1983. Država si svoj del devizne pogače odreže, delovni organizaciji pa je prepuščeno, da se znajde kakor more in zna.

— Stopnjuje se nelikvidnost celotnega gospodarstva. Skozi skrajno omejevanje kreditiranja državna administracija želi brzdati potrošnjo in s tem inflacijo. Delovnim organizacijam ni znano kako temu slediti in od kje jemati likvidna sredstva, da bi krile razliko med povprečno 60 % povečanju cen (povp. stopnja inflacije) in dobrih 10 % povečanja obsega kreditiranja (banke imajo zakonsko za ta odstotek možnost širiti obseg kreditiranja).

— Na trgu materialov se pojavlja vedno več pomanjklivosti v preskrbi z reprodukcijskimi materiali. Prva dva gornja vzroka odločilno vplivata na takšno stanje. Zaradi slabe ponudbe tržišča se moramo zateči k uvozu materialov, kar je spet povezano z devizami, razpoložljivimi pravicami in likvidnostjo. Slaba ponudba tržišča pa je ravno tako posledica težav dobaviteljev surovin, ki izvirajo iz deviznih in likvidnostnih težav, zaradi katerih se ne morejo v zadostni meri oskrbeti s surovinami.

Ključnega pomena bosta v letu 1984 ravno devizno razpolaganje in likvidnost.

Pri pregledu gibanja devizne bilance oz. uvoza in izvoza ugotovljamo, da bi v letu 1983 morali razpolagati z 81 % ustvarjenih deviz, če bi se sami hoteli oskrbeti z vsemi uvoznimi materiali in uresničiti bruto izvoz na

konvertibilno tržišče v višini 10,1 milijona dolarjev. Toliko je znašal naš bruto izvoz, ki je enak doseženemu neto izvozu, povečanemu za izpad izvoza zaradi 1,6 milijona dolarjev realiziranega začasnega izvoza in 450.000 dolarjev izvoza po 67. členu deviznega zakona, kjer nastopa kot izvoznik dobavitelj materialov in ne Alpina kot izdelovalec obutve in izvoznik le-te.

Likvidnostne težave zaenkrat še niso nastopile v taki meri, da ne bi zmogli poravnati naših obveznosti v celoti, vendar lahko pride do tega v kratkem. Tudi druge organizacije zahajajo v podobne težave: tako je posojanje s strani drugih DO vse težje, banke pa tudi ne morejo slediti temu zaradi zakonsko omejenega kreditiranja.

Poudariti je treba dejstvo, ki se ga bomo morali vsi krepko zavedati, da kljub razmeroma lepemu ostanku čistega dohodka, da je porast zalog materialov pojedel ves ostanek čistega dohodka in še zmanjkalo ga je. To pomeni, da smo z ostankom, kljub temu, da ga prenašamo na poslovni sklad in bi bil praviloma na razpolago za financiranje novih investicij, financirali povečanje vseh vrst zalog, za razliko pa smo se dodatno zadolžili.

(Nadaljevanje na 6. strani)

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Vloga žensk je vidna povsod

Uspeli bomo le z velikimi napori

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zaloge po stanju 31. 12. 1983

v 000 din

Vrsta zalog	1983	Povečanje zalog glede na 1. 1982	
1. Zaloge materiala	468.810	234.488	200
2. Zaloge got. izd.	104.677	39.150	160
3. Zaloge nedovr. proiz.	128.455	48.657	161
4. Zaloge v MPM	673.207	114.944	121
Vse skupaj:	1.375.149	437.239	147

Pri zalogah v MPM je indeks izredno nizek in sicer 121, kar je rezultat dobrega dela v MPM, saj se je koeficient obračanja zalog povečal za 17 % in znaša 3,24 %. Na nizek indeks pa vplivata tudi izredno visoko stanje zalog MPM ob koncu leta 1982.

Iz tega sledi, da nimamo v letu 1984 nikakršnih sredstev za investicije oz. da moramo vse sile usmeriti v zmanjšanje zalog in doseči v prihodnjih mesecih ugodnejše gibanje zalog v primerjavi z lanskim letom in na ta način sprostiti dinarska sredstva, vezana v zalogah.

Za zaključek velja poudariti, da je poslovni uspeh v

letu 1983 posledica izredne pripravljenosti vseh zaposlenih. Vprašanje je, kaj bi bilo, če ne bi proizvodnja proizvedla 17 % več obutve, če prodaja ne bi prodala in izvozila 17 % več kot v letu 1982.

Gibali bi se na robu rdečih števil, kar pa bi pomenilo, da ne bi bilo možno povečati osebnih dohodkov, nameniti sredstev za vse vrste skupne porabe, zadovoljstvo in volja do dela bi padli, kar bi še naprej vodilo k doseganju slabšega uspeha. Vendar volja in pripravljenost bo še zelo potrebna, če bomo želeli dosegati take rezultate kot zadnja leta.

Franci Mlinar

Tilka Petrovčič, Ida Možina, Karmen Sporiš in Mihaela Gladek imajo vedno polne roke dela. Pogoji so še vedno slabi, zahteve pa velike, pravijo, in upajo, da bomo kmalu začeli z deli za novo kuhinjo

Pri izračunu osebnih dohodkov: Katarina Vehar in Fanči Možina

Ženske-delavke in upokojenke so se srečale

Kako ustvarjamo

Poslovodska konferenca z novostmi

Poslovodje so pozorni prisluhnili in se kasneje dejavno vključili v razpravo

Kot je že navada, je bila v začetku tega meseca spet ena izmed poslovodskih konferenc. (Kot vemo so konference spomladi in jeseni). Tudi na konferenci, ki se je že po tradiciji odvijala na Bledu, so največ časa posvetili naročanju obutve, kar dva dni, med tem, ko je bil prvi dan posvečen predvsem splošnim temam. Poslovodjem in drugim smo se pridružili prvi dan in lahko rečem, da je bilo kar zanimivo.

Uvodoma je direktor delovne organizacije ocenil poslovanje v letu 1983 in razgrnil načrte za leto 1984. Podatki so vidni iz drugih sestavkov v tem časopisu, zato jih ne navajam. Tisto kar je še posebno pomembno za mrežo pa je dejstvo, da razmere v proizvodnji obutve niso rožnate, kar seveda vpliva tudi na samo prodajo.

Tomaž Košir je med drugim omenil, da bo treba tudi v prodajalnah do skrajnosti premisliti kako delati, pri tem je ena izmed pomembnih postavk bodočega ravnanja tudi kadrovska politika znotraj prodajalne. Skrbeti bo treba, da se bo dvigal promet na zaposlenega, saj je ta v naši mreži sedaj od 17 do 85 milijonov.

Tudi sredstev za investicije ni veliko, zato bo v mreži investirano le v najbolj nujne vzdrževalne namene, čeprav vemo, da imamo v planu dograditev oziroma obnovo prodajaln v Ljubljani, Vukovarju, Beogradu, Valjevu, Mariboru, Kranjski gori itd.

Splošna nelikvidnost, ki tare naše gospodarstvo, pesti tudi nas in nam otežuje posle. Nesorazmerje med cenami surovin, ki so se podražile za povprečno 70 % in za-

mrznjenimi cenami naših izdelkov so spet druga težava. Ob tem pa se moramo zavedati tudi zmanjšanja kupne moči prebivalcev, ki bodo težko odšteli 10.000,— din za škornje ali celo do 18.000,— din za pancrje, kolikor je realna cena na podražitve. O vsem tem kaže razmišljati in vsaka naša poteza mora biti temeljito premišljena, je končal glavni direktor Tomaž Košir.

V nadaljevanju so govorili direktor TOZD Prodaja Bojan Starman, Rado Kavčič, Franc Jesenko in Miha Govekar.

Po uvodih se je razvila živahna razprava, v kateri so prisotni zelo korektno, vendar odkrito ocenjevali nekatere naše ukrepe oziroma delovanje zlasti v okviru mreže.

Dragana Aleksić iz Kragujevca

Ivo Likar iz Titovega Velenja je ocenil kot slabo, če smo prodali le 50 % naše obutve, češ, »da smo padli na izpitu« in se vprašali ali nova kolekcija res zagotavlja boljšo prodajo. Mirko Ribič se je med drugim zavzel za bolj organiziran pristop do prodaje športne obutve, ki lahko postane pomemben vir dohodka, vendar je treba prodajo bolje načrtovati in izvajati.

Najbolj zanimivo vprašanje pa je, kot kaže, novejši način dela oziroma naročanje za maloprodajno mrežo. O tem sta nam nekaj več povedala Miha Govekar in Bojan Starman.

Miha Govekar: Ne gre za nek nov sistem, gre za izpopolnjen način naročanja, pri katerem bi na eni strani počasi oblikovali razvrstitev prodajaln po najbolj značil-

Dragan Uzelac iz Vinkovcev

nih vrstah prodaje, torej katera prodajalna po večini prodaja klasično, katera modno, športno, za starejše, otroško itd. Na tej podlagi bi bilo čez nekaj let možno po prioriteti oskrbovati prodajalne, ne pa da obutev pošiljamo v vse prodajalne, potem pa ponekod nastajajo zaloge, druge imajo premalo obutev, promet pa s tem pada.

Bojan Starman: Sigurno je smisel takega sistema večji promet in manjše zaloge, predvsem pa boljši pregled nad poslovanjem prodajaln, posebno v pogledu naročanja.

Pomembno vlogo pri operativnih nalogah maloprodajne mreže je že nekaj časa nazaj začel odigravati koordinacijski odbor, ki ga tvori poleg direktorja TOZD Prodaja, vodje maloprodajne mreže, vodje domače prodaje, vodij rajonov še pet predstavnikov s terena. To je strokovno telo, ki predvsem razpravlja o akcijskih vprašanjih, in predlaga rešitve. Prav gotovo bo v takih in podobnih situacijah koordinacijski odbor še pridobil na pomembnosti.

V prihodnji številki bomo več spregovorili o sami kolekciji, ki zasluži tudi posebno pozornost, saj je od nje odvisno ali bo dohodek in naš osebni dohodek res tak kot pričakujemo.

Nejko Podobnik

Mini modna revija je postala zelo koristna in prijetna oblika ocenjevanja kolekcije

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo: **KAKO GOSPODARITI S SREDSTVI SKLADA SKUPNE PORABE.** V razgovoru so sodelovali: **Tone ENIKO, Hermina CANKAR, Marta MLINAR, Mišo ČEPLAK, Janko RUPNIK in Angelca JEZERŠEK.**

Razgovor je vodil Nejklo PODOBNIK, zapiske je uredila Anuška KAVČIČ.

Kakšna sredstva so predvidena v skladu skupne porabe za letos. Kako se ta sklad oblikuje? Kako naj bi letos sredstva uporabili?

Tone ENIKO:

Precejšen del skupne porabe, ki je širšega družbenega značaja (družbene dejavnosti), pokriva dohodka in neposredno kot prispevki iz bruto osebnega dohodka. Prvi del, ki gre iz dohodka, se deli in pridemo do čistega dohodka, ki pa se deli na osebne dohodke in na sredstva skupne porabe v temeljnih organizacijah za razširitev materialne osnove dela in za rezerve.

Pri tej delitvi moramo vedno imeti pred očmi strukturo delitve čistega dohodka; tu je potrebno upoštevati odnose v delitvi osebni dohodki, skupna poraba, za razširitev materialne osnove ter za razširjeno reprodukcijo in akumulacijo ter za rezerve. Rezerve se določajo po zakonu (4 % od dohodka), medtem ko so osebni dohodki že vnaprej izplačevani in jih je potrebno po zaključnem računu samo pokriti, ostanek pa gre za skupno porabo in razširitev materialne osnove dela. V prejšnjih letih so delovne organizacije kolikor toliko svobodno odločale o tej delitvi, seveda po načelu dobrega gospodarjenja, v zadnjem času pa v to delitev posega družbeni dogovor o razporejanju dohodka, ki se je v preteklih letih zlasti nanašal na rast dohodka (OD), na drugi strani pa se je indeksno določala rast skupne porabe in čistega dohodka. Pri tej skupni porabi pa gre za tri dele in sicer za tiste, ki so neposredno namenjeni za porabo v temeljnih organizacijah (regres, prehrana, jubilejne nagrade, odpravnine, itd.), potem del za stanovanjsko porabo — to so namenska sredstva in so namenjena izključno za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev in pa t. i. svobodna menjava dela (del, ki ga po samoupravnem sporazumu odvajamo za KS).

Za leto 1984 se v predlagani delitvi pojavljajo tudi določene spremembe in sicerse osebni

dohodki in skupna poraba opredeljujejo skupno in ne več ločeno.

Rast OD in skupne porabe sta vezana v enotnem znesku in delavci se lahko odločajo le v okviru teh sredstev o višini osebnih dohodkov in skupni porabi. Ob tem resolucija predvideva, da morajo rasti sredstva za akumulacijo hitreje od rasti OD in skupne porabe in da naj bi skupna poraba ne rasla hitreje od rasti osebnih dohodkov.

V naši razporeditvi za leto 1984 lahko ugotovimo, da skupna poraba narašča hitreje od rasti osebnih dohodkov — to pa predvsem zato, ker moramo iz sklada skupne porabe poravnati še stare obveznosti.

Mišo ČEPLAK

Pri načrtovanju sklada skupne porabe smo upoštevali predvsem lanski plan oz. njegovo realizacijo na eni strani, na drugi pa smo tudi upoštevali potrebe na področju sklada skupne porabe v letošnjem letu. Tako smo vse to preračunali in skupaj s službo za načrtovanje in analize smo te številke preverili, ugotovili, če je to v skladu z družbenim dogovorom in potem zapisali v naš plan.

Lahko rečemo, da se na obeh področjih, to je stanovanjskem delu in splošnem delu sklada skupne porabe, predvideva precej dejavnosti oz. stvari; novost, kar zadeva organizacijo dela, je v tem, da sedaj oblikujemo delo komisij in sicer komisije za delitev sredstev SP — stanovanjskih del, ki bo skrbela le za področje stanovanjskih posojil in družbeno najemnih stanovanj, komisija za delitev sredstev sklada skupne porabe — splošni del pa bo pokrivala vsa ostala področja (regres za letni dopust, letovanja, dotacije, ipd). Cilj te organiziranosti je, da je omogočena boljša preglednost in spremljanje dejavnosti na teh področjih. Glede na to, da gre tu za velika sredstva, načrtujemo, da bi se še tesneje povezali s finančno-računovodskim sektor-

jem pri spremljanju koriščenja tega denarja. Na drugi strani pa se bomo povezovali tudi s sindikatom, ki je vključen že pri samem planiranju, kakor tudi pri posameznih akcijah, ki bi jih spremljal sindikat skupaj s komisijo.

Ko se bomo dogovarjali o večjih investicijah, na primer za gradnjo oz. odkup dodatnih stanovanjskih enot, razširitev letovalnih zmogljivosti, ipd. bomo v to vključili tudi delavski svet, ki bo sprejel končno odločitev.

Za večino ostalih stvari pa naj bi bile te komisije čimbolj samostojne, saj so to po novem organu, ki odločajo na prvi stopnji in niso več izvršilni organi delavskega sveta.

Hermina CANKAR:

Glavne postavke sklada skupne porabe — splošni del, bi razdelili na naslednji način:

Del postavk je takšnih (pogostitev upokojencev, dotacije, jubilejne nagrade), s katerim komisija nima veliko dela, ker je vse to že sprejeto s planom in na nek način že naprej določeno. Pri sredstvih za zobozdravstvo skrbimo le, da se računni redno poravnava. Prav tako je tudi regres za letni dopust na nek način le izračunan, ki ga naredimo že za plan, kriterije delitve pa določa poslovnik, in naloga komisije oz. strokovne službe bo le, da te kriterije upošteva in naredi izračun. Tu naj omenim še obdaritev za dedka Mraza in ob dnevu žena, o čemer pa odloča sindikat. Več dela pa bo z ostalimi stvarmi, na primer, z dotacijami in letovanji, kjer pa ima lahko komisija precejšen vpliv na razporeditev in porabo razpoložljivih finančnih sredstev.

Vendar je denarja malo, kar otežuje delo komisije, saj je skoraj nemogoče ugoditi vsem željam in potrebam. Glede dotacij pa moramo vedeti, da tu ni samo KS Žiri in njena društva in organizacije, temveč moramo prav tako skrbeti za krajevni skupnosti, kjer imamo svoje obrate. Glede letovanja pa bi omenila še to, da je bil v javni razpravi poslovnik o delu komisije za letovanja, ki je vsekakor pripomogel, da bo komisija lažje opravljala svoje delo, saj so s poslovnikom kriteriji že določeni. Na

poslovnik je bilo tudi precej odmeva in upamo, da nam je uspešno kolikor toliko pravilno ovrednotiti te kriterije.

Kar zadeva sindikat menim, da mora sodelovati prav pri vseh zadevah, ki zadevajo sklad skupne porabe, tako splošni kot tudi stanovanjski del in mora biti na vseh teh področjih vključen, saj je to področje, ki zadeva prav vse delavce v delovni organizaciji.

Tu bi omenila tudi sodelovanje sindikalne organizacije v kraju, saj so nekatere področja, ki zadevajo skupno organizacijo in je prav, da se izoblikujejo enotni kriteriji za reševanje skupnih potreb. Tu gre predvsem za vprašanje rekreacije, letovanja, obdaritev ob dedku Mrazu, dnevu žena, pogostitev upokojencev. Vse to bi bilo dobro uskladiti vsaj v kraju samem, vendar na tem področju še ni bilo veliko narejenega.

Naloga sindikata je tudi, da sodeluje pri posameznih akcijah in tudi prispeva določena sredstva, tako kot bo to na primer letos, ko je bilo za obdaritev ob dnevu žena premalo sredstev in bo manjkajoče prispeval sindikat.

Na novo smo v skladu skupne porabe — splošni del planirali tudi sredstva za socialno pomoč ogroženim delavcem in tu bo imela glavno nalogo socialna delavka, v sodelovanju sindikata oz. komisije za življenjske in delovne pogoje pri sindikatu.

Kam pa bomo namenili sredstva sklada skupne porabe stanovanjski del? Kako bi jih lahko čimbolje obrnili? (organizacijske oblike, gradnje, namenske varčevanje, sovlaganje, itd.)?

Marta MLINAR:

Na skladu skupne porabe — stanovanjski del, trenutno nimamo veliko sredstev, ker smo se že v letu 1982 odločili, da del sredstev vezemo na Jugobanko, da bi jih oplemenitili. Tako smo že v letu 1982 vezali 500 starih milijonov, nato pa smo sklenili še pogodbo za vezavo sredstev v višini 100 starih milijonov mesečno in lahko ugotavljamo, da se nam ta sredstva zelo dobro obrestujejo.

Že lani smo ta sredstva koristili pri dodeljevanju stanovanjskih posojil, nekaj pa nam jih je celo ostalo. V lanskem letu smo ponovno vezali 1 staro milijardo po zaključnem računu za leto 1982 in še sklenili pogodbo za vezavo po 100 milj. mesečno iz rednega mesečnega priliva. Tako bomo imeli v letošnjem letu po pogodbi o vezavi sredstev na razpolago 3,4 stare milijarde, 394 milijonov starih din pa imamo še ostanka po pogodbi iz lanskega leta. Računamo tudi na to, da bomo imeli možnost dodatnega kredita pri stanovanjski skupnosti, ki smo ga dobili vsako leto in upamo, da ga bomo tudi letos. Računamo, da bi tako razpolagali v letošnjem letu s 4,4 stare milijarde finančnih sredstev; s tem pa moramo pokriti vse prošnje za stanovanjska posojila, ki

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

jih imamo trenutno 77, pri čemer so bili ogledi že opravljeni. Nekaj prosilcev nima ustrezne dokumentacije, čakali bomo še do zasedanja komisije. Samo za stanovanjska posojila planiramo okrog 2,5 milijarde din. Poleg tega predvidevamo, da bo konec letošnjega leta stekla tudi gradnja bloka v novem zazidalnem okolju, kjer smo planirali za nakup 7 stanovanj in tu bo cena kvadratnega metra približno 5 starih milijonov. Torej, to predstavlja zelo veliko investicijo, saj bo teh 7 stanovanj stalo preko 2 stari milijardi din. V letošnjem letu smo za ta stanovanja planirali 1 staro milijardo, 1 milijardo pa bomo planirali v naslednjem letu. Potem je tu še dogovorjeni, da bi planirali vsaj 2 stanovanjski enoti za naše delavce v Gorenji vasi. Prav gotovo pa tudi s tem potreb v Gorenji vasi še zdaleč ne bomo mogli pokriti.

V Zireh je bilo za družbeno najemno stanovanje prijavljenih 19 kandidatov, iz TOZD Prodaja in MPM 19 kandidatov, v Gorenji vasi 9, skupno torej 47 prosilcev za družbeno najemna stanovanja.

Sredstva sklada skupne porabe — stanovanjski del bomo uporabili tudi za poravnavo obveznosti pri nakupu stanovanj v MPM, oz. za sodelovanje pri skupnem reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev (polovična udeležba). Računati pa moramo tudi na doplačila vrednosti stanovanj, ki smo jih že kupili: pri tem pa roke za vselitev podaljšujejo, stanovanja pa so vedno dražja. Vprašanje je, če bomo uspeli izpolnjevati obvezo, po kateri smo s sklepom delavskega sveta TOZD Prodaja dolžni vsako leto kupiti eno stanovanje na terenu.

Sedaj pa bi poudarila še pomen namenskega varčevanja.

Kot veste je namensko varčevanje obvezno, tako za tiste, ki zaprosijo za stanovanjsko posojilo, kot tudi za tiste, ki zaprosijo za družbeno najemno stanova-

nje. Opazamo pa, da se večina interesentov odloča za namensko varčevanje šele takrat, ko se prijavijo na razpis in to je zadnji trenutek, ker je to pač pogoj in če tega pogoja ne izpolnijo, se prošnja ne more upoštevati. Še posebej pa se ta problem pojavlja pri prosilcih za družbeno najemno stanovanje. Vemo, da je postala lastna udeležba visoka in ko prosilec dobi stanovanje, nima privarčevanih dovolj finančnih sredstev za plačilo lastne udeležbe. Tako delovni organizaciji ne preostane drugega, kakor da upošteva prošnjo in odloži plačilo za pol, oziroma kar vse leto.

Zato bi še posebej opozorila vse tiste, ki bi radi rešili stanovanjsko vprašanje, da se oglasi v naši službi, da bi sklenili dogovor o namenskem varčevanju, ker bo takrat, ko bo razpis, že malce prepozno.

Kar zadeva skupno reševanje stanovanjskih vprašanj, naš samoupravni sporazum določa, da v primeru, če delovna organizacija, kjer je zaposlen zakonec, ne soglaša s skupnim reševanjem, se prosilcu odbije 80 točk od skupnega števila točk. Po letošnjem razpisu, ki je bil zaključen konec januarja, opazimo, da je teh dogovorov sklenjeno še zelo malo. Problem je v glavnem v visoki ceni kvadratnega metra stanovanjske površine, kajti tu gre za manjše delovne organizacije, ki nimajo na razpolago toliko finančnih sredstev, da bi lahko delili ustrezne kredite in kupovali stanovanja, oz. sodelovali pri nakupu z drugo delovno organizacijo. Tako je sodelovanje pri skupnem reševanju stanovanjskih vprašanj težavno. Pri krajevnih skupnosti sicer obstaja komisija za stanovanjska vprašanja, s katero pa se o tem še nismo dogovarjali.

Vsekakor se bo potrebno še bolj dogovarjati in to še letos, kajti pojavil se je problem, ker smo odkupili premalo stanovanjskih enot, da bi lahko začeli zidati že letos. Zidali naj bi stanovanjski blok s 30 stanovanji, pri čemer moramo zajamčiti najmanj 25 enot; dosedaj pa nam jih je uspelo le 17.

Stališča sindikata do vprašanj, ki zadevajo sklad skupne porabe so zajeta tudi v smernicah za bodoče delo. Kako se bo sindikat lotil te naloge (sodelovanje s strokovnimi službami, ugotavljanje interesov in potreb delavcev, načrtovanje, organiziranje na posameznih področjih, spremljanje, koriščenje sredstev, itd.?)

Janko RUPNIK:

Naloga sindikata pri tem vprašanju naj bi bila, da bi čimveč šli med ljudi in ugotavljali njihove želje in potrebe, spremljali njihove življenjske pogoje, da bi sindikat na tem področju čim bolj sodeloval s strokovnimi službami, dajal predloge in na sestankih reševal takšne probleme. Vemo, da bi danes o socialno ogroženih v naši družbi že skoraj ne smeli govoriti, vendar

hitreje naraščanje cen in stroškov, kot osebnih dohodkov nas lahko kmalu privede tudi v to. Če bi začeli ugotavljati to, bi morali to na vsak način reševati. Predvsem bomo morali poskrbeti za čimbolj nemoteno proizvodnjo, da si bodo ljudje lahko z delom zagotovili ustrezne osebne dohodke.

Prav tako je naša naloga, da skrbimo, da bi čimveč ljudi sodelovalo v raznih kulturnih in športnih organizacijah, za kar naj bi namenjali tudi ustrezna finančna sredstva.

Zavzemali se bomo tudi za omogočanje čim cenejše in prijetnejše organiziranje letovanj za naše delavce, za organizacijo vsakoletnih sindikalnih izletov, ki so iz leta v leto pomembnejši, ko si nekateri ne morejo privoščiti več kot kakšen dan oddiha na morju ali v toplicah. Predlagano je bilo, da bi uvedli sklad solidarnosti, v katerega bi delavci prostovoljno vlagali svoja sredstva, na ta način pa bi bolj ogroženim omogočili koriščenje tega sklada v obliki posojil.

Spremljati bomo morali tudi primere, ko delavci ne dosegaajo norme in prejemajo zajamčene osebne dohodke; tu je potrebno ugotavljati vzroke, zakaj norme ne dosegaajo in tudi ustrezno ukrepati.

Marta MLINAR:

Ravno letos, ko smo pripravljali plan, smo po socialni plati predlagali, da bi se s temi primeri bolj načrtno in dosledno ukvarjali in resnično analizirali vzroke, zakaj nekateri ne dosegaajo norme, čeprav smo pred leti naleteli na nerazumevanje zlasti vodij oddelkov.

Kot predsednica komisije za življenjske in delovne pogoje se boste neposredno vključili v načrtovanje in koriščenje teh sredstev. Katera so po vašem mnenju osnovna vprašanja, ki tarejo delavce na področjih, ki jih skušamo izboljšati s skladom skupne porabe? (letovanja, stanovanja, rekreacija, ostala vprašanja)?

Angela JEZERŠEK:

Naša komisija je sedaj imenovana na novo in kakšnih posebnih izkušenj na tem področju še nimamo. Delati smo pričeli pri spremljanju sredstev sklada

skupne porabe — splošni del. Tu naj omenim sredstva za izboljšanje pogojev naših delavcev. S temi sredstvi poizkušamo pomagati na področjih, ki zajemajo večino članov našega delovnega kolektiva, posebno pa še mladim družinam, ki si ustvarjajo svoj standard. Pomagamo tudi pri letovanju, pri reševanju stanovanjskih vprašanj, rekreaciji pa tudi pri mnogih drugih vprašanjih, ki spadajo v naše področje. Ker je delavcev veliko, je tudi težav precej. Posebno pomembno je, da je vzpostavljeno dobro sodelovanje med člani kolektiva in strokovnimi službami. V obravnavi je bil poslovnik o delu komisije za delitev sklada skupne porabe — splošni del, ki vsebuje vse naloge, s katerimi se bo v bodoče srečevala tudi naša komisija; menim, da bo delo komisije s pomočjo tega poslovnika precej lažje, kot je bilo doslej.

Kako ocenjujete odnos do sredstev sklada skupne porabe, gledano s strani delavcev, kakor tudi s strani krajanov in njihovih vprašanj? Kje se stališča prekrivajo, kje razhajajo? Kako naj bi v bodoče načrtovali in obogatili ta sredstva?

Tone ENIKO:

Cilj vseh nas je, da dosežemo ustrezne osebne dohodke in ustrezna sredstva za reprodukcijo, da si s tem zagotovimo tudi v prihodnosti ustrezne osebne dohodke ipd. V teh časih so razumljivi pritiski, da bi osebne dohodke povečevali hitreje, s tem pa bi si žagali vejo, na kateri sedimo. To je bilo potrebno urediti z družbenim dogovorom, ker so nekateri preveč povečevali prav sklad skupne porabe, vendar ne na račun nižjih osebnih dohodkov. To vsekakor ne velja za nas, ker smo se v tem pogledu vedno obnašali kot dobri gospodarji. Menim, da se na področju stanovanjskih zadev stvari dobro odvijajo in moramo v tej smeri le še nadaljevati, drugi del skupne porabe, ki smo jo tudi obravnavali, tudi poteka bolj ali manj uspešno in uredno, tretje področje, ki ga moramo omeniti in tudi spada v skupno porabo pa je takojmenovana svoboda menjava. Tu iz čistega dohodka po samoupravnih spo-

(Nadaljevanje na 10. strani)

Kako ustvarjamo

Šmitek svetuje smučarjem

Čevlji mora biti primerno širok, kajti preozek stiska rob stopala, prsti pa ne smejo biti stisnjeni. Poleg tega, da se smučar neprijetno počuti, ga tudi zebe, saj je njegov organizem slabo prekravljen. To se pogosto dogaja pri otrocih! V zvezi z mrzom pa še tole: čevlje je **treba redno sušiti**. Zmočijo se zaradi nastajanja kondenza, mrzla školjka — topla noga. Ko odpenjamo zaklopke, pa prodre voda v čevlji tudi od zunaj.

Za smučanje obujemo sveže nogavice!

Nohti naj bodo kratko postrizeni!

Mnogi otroci imajo specifično oblikovano nogo. Tak smučar mora obiskati posebni servis, kjer imajo priprave, s katerimi smučarski čevlji prilagodijo nogi.

Najboljši tekmovalci in smučarski učitelji uporabljajo notranje čevlje, ki so posebno prilagojeni nogi, saj so za vsakogar posebej polnjeni s poliuretanom posebne vrste; tako smučiči hitro reagirajo na vsak gib.

Za večino smučarjev pa takšen notranji čevlji ni potreben, ker tak oprijem ni najbolj ugoden. Tudi za otroke, ki jim noga hitro raste, ni najboljši.

Če imate težave s čevlji, morate čimprej po nasvet in pomoč k specialistu — serviserju. Zakaj bi po nepotrebnem trpeli!

Praden gremo na sneg, čevlje unesimo tako, da hodimo v njih v zavojih po travnatem pobočju. Zaklopke pa morajo biti trdno zaprte. Čas na snegu je namreč predragocen, da bi ga izgubljali zaradi tega.

Smučiči

Mladi smučarji se med seboj razlikujejo predvsem po tehničnem znanju, veliko manj pa vplivajo na izbiro smučiči velikost, teža, starost, moč in podobno. Zaradi različnih razlik je skoraj nemogoče najti dva ali več enakih smučarjev. Smučar potrebuje zase smučiči z določenimi značilnostmi. Slabe smučiči onemogočajo dobrega smučarja, tako kot ostajajo odlične smučiči ob slabem smučarju neizrabljene.

Prožnost: idealna smučka pritiska na podlago enakomerno, od sredine proti obema koncema smučke. To je najbolj opazno v zavojih. Prednost smučke preverimo tako, da jo z nogo na sredini pritiskamo, dokler se ne poravnava. Če se na nekem mestu premočno vdaja, potem trdota ni enakomerno porazdeljena.

razgovor za urednik

(Nadaljevanje z 9. strani)

razumih odvajamo sredstva za pokrivanje potreb družbenopolitičnih skupnosti, v prvi vrsti seveda krajevne skupnosti. Tako odvajamo za te potrebe 4 % od bruto osebnih dohodkov po domicilnem principu. Glede na to, da imamo še dislocirane obrate, prav tako odvajamo tudi za potrebe teh krajevnih skupnosti. Potem so tu še obveznosti do občinske samoupravne komunalne interesne skupnosti, do sklada za pospeševanje kmetijske dejavnosti in raznih izobraževalnih ustanov. Tu pa se že pojavlja ta dvojna vloga, ko smo na eni strani kot ustvarjalci tega ostanka dohodka, ki ga namenjamo tudi za potrebe širše družbenopolitične skupnosti in smo tudi koristniki teh sredstev. Tako smo sami tudi nosilci načrtovanja teh sredstev in kontroliramo tudi porabo teh sredstev. Seveda je pri tem, ko dajemo ta sredstva za širšo družbenopolitično skupnost, treba upoštevati, da bodo v taki višini, da ne zajedajo naše dejavnosti, hkrati pa tudi takšne, da spodbudno vplivajo na delo tistega, ki jih kori-

sti in z njimi gospodari.

Predpogoj za obogatitev teh sredstev pa je le v tem, da ustvarimo čimvišji dohodek in čisti dohodek in na ta način sorazmerno povečamo tudi sredstva za skupno porabo in osebne dohodke, v kraju pa lahko to storimo tudi s svojim delom in ostalimi prispevki.

Zaključek:

V kolikor se ni, bo torej zanesljivo morala dokončno prodreti zavest, da gre res za NAŠO skupno porabo. Če to vemo, bomo v prihodnje tudi bolj premišljeno odločali o tem, zlasti pa še bolj sodelovali pri razporejanju in koriščenju teh sredstev. Težnja, ki je sedaj razumljiva, za čim večje omejevanje teh sredstev, zahteva od nas še toliko več, saj bi tudi pretirano skoparjenje dokaj negativno vplivalo, saj bi pomenilo povratni udar na proizvodnjo. Če bi namreč dejavnosti, kot so izobraževanje, zdravstvo, kultura, rekreacija, osebni in družbeni standard le životarile, bi se to kasneje poznalo v sami proizvodnji in poslovanju.

Anketa po olimpiadi

Kot veste, je bilo več naših delavcev med zimsko olimpiado v Sarajevu. Povprašali smo jih po njihovih vtisih:

MARIJA KOŠIR: Moram reči, da sem imela ves čas polne roke dela, zlasti z urejanjem akreditacij za našo ekipo in še posebno za goste. Prav tako je bilo treba pridobiti dovoljenja za prevoze po mestu, vstopnice in podobno.

Povsod je bila gneča, vendar moram reči, da so bili domačini nadvse prijazni. Za našo agencijo, ki smo jo skupaj z Elanom pripravili v Unis-Turistu, je bilo kar veliko zanimanje. Poskrbeli smo za reklamni material za vse novinarje, pripravljali smo dnevne informacije iz našega in Elanovega tabora, ki smo jih prav tako kot reklamno gradivo posredovali v press center, kjer so to dobivali novinarji vsega sveta.

Mislim, da smo bili med najboljše organiziranimi skupinami v Sarajevu.

LOJZE OBLAK: V Sarajevu sem bil pravzaprav zadolžen za izposojno smučarske opreme našim gostom, za ustrezno sprotno pripravo le te, spremljal pa sem goste tudi na smučišča.

Za pripravo opreme smo lahko izkoristili naš profesionalni servis, ki stalno deluje v Sarajevu.

Zdi se mi, da so bili gostje z našimi uslugami zadovoljni, sicer pa bi to bolje lahko povedali drugi.

IZTOK ČUK: Mislim, da nam je sodelovanje na olimpiadi prineslo tisto, kar smo pričakovali. Uporaba olimpijskega znaka kot uradnega dobavitelja nam je pripomogla, da so nas v Evropi spoznali, pa tudi v ZDA smo v tem pogledu napredovali.

Konkretno pa lahko omenim, da se je predstavnik firme Mitsobuši že zanimal za našo apreski obutev, ki smo jo poslali organizatorjem olimpiade. Sicer pa je reklamni učinek zelo težko ocenjevati. Firme običajno namenjajo za reklamo 3—4 %, mi nekaj več odstotkov, čeprav je naša prisotnost na zahodnem tržišču že zelo močna, saj izvažamo skoraj 70 %. Naše ravnanje se je izkazalo za uspešno tudi na sejmu ISPO, saj smo bili v središču pozornosti. Čutimo premik tudi v tej smeri, da poslovni partnerji že ponujajo zastopstvo za nas, medtem ko je bilo prej ravno obratno.

TONE MOŽINA: Na olimpiadi smo stestirali novo tekaško vez in rezultati so kar solidni. To se je nadaljevalo tudi na sejmu ISPO, po katerem bomo že lahko pripravljali izdelovanje novih tekaških vez. Tudi naša kolekcija je bila dobro ocenjena in bomo lahko nadaljevali v tej smeri tudi za prihodnje sezone.

TONE KAVČIČ: Splošen vtis po olimpiadi je zelo ugoden. Čeprav Benedik ni uspel, je važno to, da se je z našimi čevlji uveljavil toliko, da je na olimpiadi tudi startal za našo reprezentanco.

Sicer pa smo na smučiščih v Sarajevu lahko videli veliko naše obutve, tako pancrjev kot apreski. Mislim, da smo dosegli dober komercialni učinek. Pomembno je tudi to, da smo v sodelovanju z Elanom dosegli pristen stik s partnerji, saj smo se z njimi srečevali na snegu za našo opremo. Predstavnik SIA iz ZDA, organizacije, ki predstavlja bodočim kupcem smučarsko opremo je naše čevlje zelo dobro ocenil, saj izraz »fantastično« tudi nekaj pomeni. Sicer pa se vrh za same tekmovalne čevlje vedno bolj oži, na drugi strani pa je vedno več tistih, ki že iščejo obutev s primernimi lastnostmi na višji ravni.

To so bile izjave in mnenja nekaterih članov naše »olimpijske odprave« in ugotovitve potrjujejo pravilnost naše odločitve, da smo se v to vključili.

Nejko Podobnik

Kako ustvarjamo

Odprema dokaj zamotana

Zadnjo fazo v našem delovnem procesu prav gotovo predstavlja odprema. Kaj vse si pod tem predstavljamo, kaj to v resnici je? Se posebno pa je važno, kaj tu delajo, kakšne težave imajo in kako jih razrešujejo.

Vodje odpreme Stane Čar

O organiziranosti oddelka je spregovoril vodja odpreme Stane Čar:

Odprema je organizacijsko v okviru TOZD Prodaja.

Če gremo kar od začetka, kot v skladišče prihajajo čevlji, je tu najprej prevzemalec, ki pakira s traku čevlje in kontrolira, če prihaja obutev, taka kot je na spremni dokumentaciji. Poročilo o tem koliko in kakšna obutev je prišla v skladišče pripravljata delavka v pisarni odpreme.

Raznašalec kot že ime pove, raznese sprejeto obutev po skladišču.

Urejevalec skladišča je na vrsti zlasti potem, ko del obutve že odpošljemo.

Dva delavca vodita evidenco zalog in poskrbita za odpremljanje v skladu z dogovori in možnostmi.

Tu je tudi delavka, ki uredi vso dokumentacijo v zvezi z odpremljeno obutvijo.

V samem skladišču delajo na dveh izmenah tri skupine delavcev. Dve skupini običajno pošiljata obutev za domače tržišče, to je maloprodajno mrežo in grosiste, ena skupina pa pošilja predvsem obutev za izvoz.

Tu je faktorni oddelek, ki poskrbi za izdajo računov.

Pot nas je torej vodila med delavce odpreme. Poglejmo, kaj so nam povedali nekateri izmed njih.

Ana Gruden:

S traku pobiram čevlje in jih prevzemam, hkrati pa tudi kontroliram, če pridejo prav taki čevlji in toliko kot piše na spremnih listkih. Pogosto moram stvari vračati, ker »ne štima«.

Pogoji dela tu niso najboljši, saj je včasih zelo mraz. Toliko je dela, da ga komaj zmorem in ni misliti, da bi lahko prekontrolirala vso obutev.

Skratka, odgovorno delo, v ne najboljših delovnih pogojih, ki pa je ocenjeno le za 6. skupino.

Slavko Burjek:

V tej verigi sem urejevalec skladišča, ko je obutev prevzeta, jo razvažam po skladišču. To je precejšen napor, posebno kadar je obutev veliko. Delo še otežuje izredno število artiklov. Tudi delovni pogoji so, kot že rečeno, sla-

bi, saj je tu prepah in mraz. Tudi jaz mislim, da je naše delo premalo cenjeno.

Ivanka Justin pozna vsak kotic v skladišču

Ivanka Justin:

Moja dolžnost je, da pripravim prostor za novo obutev. V skladišču smo dogovorjeni, kam približno naj bi odložili določeno vrsto obutev. Kolikor mogoče se tega držimo, razumljivo pa je, da je pogosto neke obutev mnogo preveč, kot je rezerviranega prostora, drugič pa veliko manj kot načrtujemo. Poleg tega, da je to delo, pri katerem je treba kar veliko misliti, je še težko povzru, saj moram vse to predstavljati sama.

preme manj ali je sploh ni, pakiramo (predvsem lahko obutev) za izvoz.

Pri našem delu se srečujemo z različnimi težavami o katerih so že govorili drugi. Nova težava je sedaj v tem, da zaloge vodijo računalniško, kar nam bo seveda zelo koristilo; vendar bi morali biti pri svojem delu prav vsi oddelki zelo natančni, rekel bi nezmotljivi. Tega pa za zdaj še ni. Eden moških delavcev je rekel, da bi morali vse prekuhati v povsem nove ljudi.

Ivanka Klavžar:

Moja dolžnost je, da pripravim poročilo o tem, kaj in koliko je prišlo v skladišče, torej prevzem obutev. Pri tem zlasti sodelujem z montažo, saj se »vedno lovimo«, preden je poročilo dokončno. Treba je vedeti da dnevno prihaja v skladišče blizu 8.000 parov raznovrstnih artiklov. Včasih so med seboj zmešani artikli, drugič spet je listek drugačen kot je obutev ali ga celo ni, dogaja se, da manjka kakšen par in podobno. V nekaterih primerih stvari razčiščujemo v skladišču samem, pa še ostajajo odprte postavke, tako da poročilo, ki ga oddam v raču-

Skladišče končnih izdelkov

Matija Zajc:

Naša skupina, ki je ena od treh v skladišču in v kateri dela sedem ljudi in dela na izmene. Naša naloga je odprema lahke obutev za domače tržišče in prevzem in razmestitev končnih izdelkov, ki prihajajo iz montažnih oddelkov v skladišče. Ker pa je sedaj večji del obutev za izvoz, po potrebi, posebno kadar je domače od-

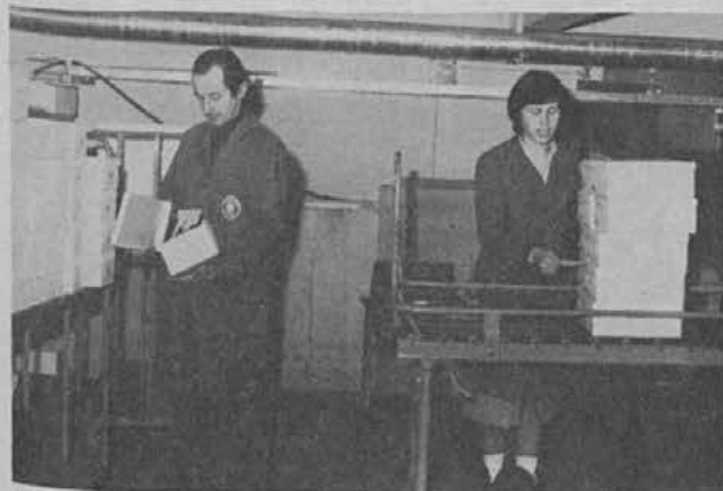
nalnik pogosto ni dokončano oz. popolno.

Mislím, da bi morali biti povsod resni in ne bi tako pogosto prihajalo do težav.

Franč Pečelin:

Delo, ki ga tukaj opravljam, se imenuje evidenca zalog I. V resnici je vse kaj drugega. Telefoni kar naprej zvonijo in vsak najprej tu uresničuje svoje težave, za

(Nadaljevanje na 12. str.)

Pogosto dokumentacija ni enaka kot so čevlji, ki jih pobirava s traku in prevzemava, pravita Slavko Burjek in Ana Gruden

Kako ustvarjamo

(Nadaljevanje z 11. str.)

katere so največkrat krivi drugi.

Sedaj je, na primer, problem, ker še ni novih cen, poslovodje pa zahtevajo obutev in sprašujejo, kaj se dogaja.

Podobno je s prevozi, z avtoprometom se sproti dogovarjamo in skušamo pripraviti blago tako, da vsi dobijo čim prej ob čim manjših stroških. Skratka, tu smo nekakšni prometniki in moramo biti zelo prilagodljivi. Eno so dogovori in naročanje na konferenci, drugo pa je vsakdanja praksa, ko je treba pošteno oskrbovati trgovine.

Roki pa so sploh problem, če bi jih vsi spoštovali, bi bilo veliko manj težav. Vzroki za zamude so seveda različni toda tu čutimo posledice,

obutve tako za grosiste kot za prodajalne.

Delo opravljam na podlagi računalniško izdelanih dispozicij, za grosiste pa dobivam informacije od zato zadolženega delavca v prodaji. Težav je veliko, saj je treba čevlje pošiljati 66 prodajalnam in 150 grosistom. Tudi tu polovico delovnega časa zamudim s telefonskimi razgovori, da kolikor mogoče dobro »obdelujemo« vse. Ostale težave so si podobne. V glavnem, tu se pokažejo mnoge pomanjkljivosti v načrtovanju prodaje, delu, nedoslednosti. Tu jih poslušamo velikokrat po nepotrebem in ne da bi mogli kaj napraviti.

Nada Jereb:

S tem, ko odpremljamo obutev, je treba urediti vso

6.000 faktur letno ni majhna stvar, toda z veliko volje sta Ida Bogataj in Anica Čar kos tudi temu

čevljanju računov. Delo je zahtevno in odgovorno, potrebna je stalna kontrola, kar vse skupaj 6.000 izdelanih faktur letno ni majhna stvar. Tu niti zboleti ne smeva.

Takle izlet zanesljivo ne more prikazati vsega, kar se dogaja in osvetliti problemov. Približa pa lahko dela, vsaj toliko, da začnemo razmišljati.

Že na prvi pogled je videti, da gre za dokaj zamotano poslovno funkcijo, ki jo še otežujejo zunanje razmere in kopice notranjih pomanjkljivosti in malomarnosti.

Kadrovski problemi se pokažejo le občasno, organizacijski so rezultat spleta okoliščin in odnosov med ljudmi v tovarni, TOZD-u in od-

Franc Grošelj prav tako vodi skupino za odpremo obutve za domače tržišče

delku samem, višina osebnih dohodkov je ponekod posledica slučajnosti in primerjava z odgovornostjo bi stvari lahko izboljšala. To pa je seveda že drugo poglavje.

N. P.

V »prometni pisarni« v odpremi, z leve: Franc Pečelin, Drago Grošelj in Nada Jereb

Srečko Kavčič

Srečko Kavčič:

Opravljam podobno delo kot sodelavec, s to razliko, da je moja dolžnost poskrbeti za odpremo smučarske

dokumentacijo, to je tovarne liste, barirane čeke, zapisnike, prevzemnice za reklamacije in podobno. Tega je veliko, včasih pa bi lahko marsikaj prihranili, če bi mogli pošiljati blago bolj smotrno. Največ bi se poznalo pri stroških za tovarnino, obrazcih, ki tudi niso poceni ...

Anica Čar in Ida Bogataj, ki delata v fakturnem oddelku, pa sta povedali:

Izstavljava račune za izvoz, za grosistično prodajo, za MPM, za prodani material, prodane izdelke iz plastične mase, usluge. Pri tem se deloma že poslužujeva tudi računalnika (MPM in grosisti), vendar je še veliko treba delati »ročno« (n. pr. izvoz). Tu izdelujeva tudi zbirnike faktur v mesecu, sezname za davek, poročila za statistiko ...

Strogo moramo upoštevati vse predpise o izdaji in pla-

V montažni hali se nakopičijo mnoge težave, ki koreninijo v delu prejšnjih oddelkov

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

kadrovske novice

Irma Dolenc – referentka za delovna razmerja

Janez Prosen, Gabrijela Jeram, Dušan Zadravec, Silva Bajc v obratu Col in Julijan Ušeničnik v obratu Gorenja vas.

V Delovni skupnosti skupnih služb sta nastopila delo pripravnik Jurij Erznožnik in Aleš Dolenc, v splošno organizacijskem sektorju sta pričeli delati Majda Jelenc in Maja Gašperlin. V TOZD Prodaja sta nastopila delo Ivo Kavčič v skladišču, v prodajalni v Domžalah pa Anastazija Trdina.

V tem razdobju so v TOZD Proizvodnja prenehali z delom: Maksa Dolinar, Ksenija Podobnik, Marija Kopač, Alojz Demšar, Anica Bogataj, Vida Poljanšek, Suzana Sporiš, Štefanija Podobnik, Vida Križnar, Franc Jereb, Marija Andreuzzi, Silvestra Peternelj in Jelka Barukčič. V Delovni skupnosti skupnih služb sta prenehali z delom Vera Demšar in Stana Bašelj, Predrag Tanasič iz prodajalne Vinkovci, Barbara Ušeničnik iz prodajalne Logatec in Lijana Grašič iz prodajalne Kranj.

Precejšnja fluktuacija delavcev se je nadaljevala tudi v februarju in v začetku marca, saj je delovno razmerje nastopilo 16 novih delavcev, z delom pa je prenehalo 19 delavcev.

V TOZD Proizvodnja so nastopili delovno razmerje: Rada Žakelj, Robert Kopač, Božidar Cankar, Metod Nedževac, Esmeralda Rupnik,

Pozočili so se

Ob vstopu na novo življenjsko pot želimo sodelavcem Radu Jurca, Borisu Kranjcu in Cvetu Gruden sreče, zdravja in zadovoljstva z zakonskimi tovariši!

Ob odhodu v pokoj

Iz naše sredine odhajajo v pokoj: Maksa Dolinar, Ksenija Podobnik, Marija Kopač, Alojz Demšar, Anica Bogataj, Vida Poljanšek, Vera Demšar, Suzana Sporiš, Štefanija Podobnik, Vida Križnar, Franc Jereb, Marija Andreuzzi, Janez Filipič in Silvestra Peternelj, ki so dolgo let delili skupaj z nami dobro in slabo v tovarni Alpina.

Vsem skupaj želimo ob tej prelomnici mnogo trdnega zdravja, dobrega počutja, sreče in zadovoljstva v domačem krogu, prijetne urice ob konjičkih, za katere jim je dosedaj ob vsakdanjem delu v tovarni in doma zmanjkovalo časa.

Z njimi je rasla Alpina

daj, ko se srečamo; v šivalnici je treba res delati!

Marica se je dejavno vključila v sindikalno delovanje in na področje samoupravljanja, saj je bila kar dve leti članica delavskega sveta.

»V sindikatu smo se takrat veliko ukvarjali z organizacijskimi in kadrovske vprašanji in težavami, na katere smo delavci naleteli vsak dan. Med nami je tedaj vladalo res veliko tovarištvo, kar je pripomoglo, da smo lažje premostili največje probleme.

V delavskem svetu sem sodelovala dve mandatni dobi in spominjam se, da so se kot rdeča nit stalno ponavljale težave okrog pomanjkanja materialov, veliko je bilo tudi škartov, doseg norme je bil pogosto vprašljiv. Delo ob sobotah je bilo normalno, če je bilo treba, smo podaljšali »siht«.

Ob tem, ko se pogovarjamo o preteklosti, se spominjam časov, ko sem prišla v Žiri, to je okrog leta 1950. To so bili časi obdelovalnih zadrug in delovnih akcij, ki so se kar vrstile. Opravili smo nič koliko ur, saj so takrat v Žireh gradili šolo in zadrugi dom; treba je bilo pomagati pri kmetijskih delih. Tudi v Antifašistični fronti žena (AFŽ) sem sodelovala; veliko smo imeli opraviti.

Razlika med življenjem tedaj in danes je res velika.

Morda je razmišljanje Marice Lahajnar koristno za vse nas, da pomislimo kakšne so naše možnosti in kaj lahko storimo, da bo naše življenje še bogatejše.

**Nejko Podobnik
Brigita Grošelj**

»Pa bi ja dobil koga drugega«, je Marica najprej nekoliko nejevoljno pokomentirala našo željo, da bi se z njo pogovorili za našo rubriko... »saj sem bila v Alpini pravzaprav malo časa, le 13 let.«

Vse to je res, res pa je tudi, da so Marico v teh letih spoznali vsi, tako po delu v delavnici, kot po družbenopolitični prizadevnosti, predvsem pa kot človeka.

»Varstvo otrok je bila moja največja težava. Še ko sem se zaposlila v Alpini, sem zaradi tega 5 let delala samo popoldne. Čeprav sem bila nekvalificirana, sem se dela na pripravi kar hitro privadila. No, kasneje sem delala še na kontroli polizdelkov.

Moram reči, da smo se v oddelku med seboj zelo dobro razumele in še sedaj se s sodelavkami rada srečam. Delovne razmere, zlasti v šivalnici, tudi takrat niso bile rožnate. Mislim, da so bile veliko slabše kot so sedaj. Pestile so nas tudi majhne serije, normo je bilo izredno težko doseči, kar se v šivalnici ponavlja že ves čas. To občutim tudi se-

Dopisujte v

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Prvi teptalni stroj v Žireh je startal sredi februarja 1984
(Foto: Marjan Pišljari)

Smučarji uspešno

Letošnje tekmovanje za žirovski pokal se kljub poznemu začetku zadovoljivo odvija. Še veleslalom v Goropekah bo potrebno spraviti pod streho in tekmovanja v dolini bodo končana. Ostane nam potem še Mrzli vrh, kjer so snežne razmere ugodnejše, tako da bomo lahko organizirali še zadnji dve tekmi in sicer veleslalom, za pokal 1006 v Mrzlem vrhu in super veleslalom.

Vrstni red v tekmovanju po opravljenih dveh tekmah pa je naslednji:

ČLANICE NAD 35 LET	točk
1. Anica ČAR	95
2. Katarina POLJANŠEK	85
3. Mira KAVČIČ	15
ČLANICE DO 35 LET:	
1. Andreja SMEH	82
2. Mojca PODOBNIK	77
3. Mirjam ČAR	61

PIONIRKE

1. Adriana BURJEK	85
2. Katja FRELJIH	43
3. Patricija ZORJAN	40

PIONIRJI:

1. Marko ČAR	86
2. Bojan PODOBNIK	62
3. Andrej JEREB	36

ČLANI NAD 40 LET:

1. Rado PODOBNIK	90
2. Branko ALBREHT	75
3. Silvo TRČEK	59

ČLANI OD 30—40 LET:

1. Franci PEČELIN	100
2. Marjan OBLAK	70
3. Zdravko PIŠLJAR	66

ČLANI DO 30 LET:

1. Dušan SELJAK	100
2. Igor PODOBNIK	58
3. Lado ŽAKELJ	53

Predsednik SK
Boris Markelj

Šuštarijada posamezno

V prejšnji številki smo vas že obvestili, da je Alpina ekipa na letošnji šuštarijadi na Ulovki pri Vrhniku dosegla drugo mesto s 75 točkami, medtem ko je bil prvi Peko z 89 točkami.

Danes še nekaj podrobnejših rezultatov. V veleslalomu za ženske do 30 let je bila Karmen Oblak osma, ženske od 30—40 let je bila Helena Kavčič tretja, Milena Krolnik je bila v kategoriji ženske nad 40 let deveta. Moški so bili uspešnejši: v kategoriji do 30 let je bil Ciril Erznožnik šesti, med moškimi od 30—40 let Janez Šmitek četrti, Franci Pečelin peti, Lojze Oblak pa osmi.

V kategoriji od 40—50 let je Alpina dosegla dvojno zmago: prvi je bil Rado Podobnik, drugi pa Silvo Trček, med moškimi nad 50 let je bil Lojze Podobnik peti, Milan Podobnik pa deseti.

V tekah ženske do 30 let je bila Ivica Kosmač četrta, Marjetka Rudolf sedma in Jožica Šemrl osma, med ženskami nad 30 let pa je bila Marta Freljih peta. Stane Stanovnik je bil drugi med moškimi do 30 let, v skupini od 30—40 let sta spet zmagala dva naša delavca — Lojze Oblak in Zoran Kopač, Peter Mlinar pa je bil četrti, Srečko Kavčič pa šesti. Med moškimi nad 40 let je bil Pavel Žakelj deveti.

Mati

Danes tvoj praznik je mama,
ne misli, da si sama.
Čeravno že zemlja te krije
srce moje le zate še bije.

Če bi bilo mogoče
prav danes bi težko zemljo odkrila,
in za vse se ti lepo zahvalila.

Nekoč bilo lepo je, ko si še živela,
šele danes, ko sama sem mati,
vem, koliko si trpela.

Kot drugi otroci rada ta praznik
s teboj bi slavila,
toda ne morem,
ker solza in žalost
mi to pot je prekrila.

Kličem te mama, vstani,
ostani pri meni,
saj brez tebe mama
življenje mi nič ne pomeni.

Lojzka Kolarič

Cvetje simbol čustev

Nikoli ne bomo zgrešili, če bomo darovali cvetje. Cvetje je že od nekdaj najlepše darilo. Vendar je v starih časih imelo cvetje poseben pomen in je bilo simbol raznih čustev.

— Nagelj posebno rdeč, je že od nekdaj simbol ponosa, zato so se z njim ponašali predvsem uporniki. Sicer pa so nagelj odkrili v Biskajskem zalivu, potem pa se je razširil po vsem svetu.

— Vrtnica je že od nekdaj simbol ljubezni posebno rdeča. V srednjem veku so iz listov dišečih vrtnic pripravljali ljubezenske napitke, ki naj bi imeli »čarobno moč«.

— Tulipani naj bi pomenili ljubezen, izhajajo iz Turčije in Pakistana.

— Marjetke naj bi bile simbol preprostosti in nežnosti.

— Vijolica naj bi pomenila spoštovanje in hvaležnost, hkrati pa skromnost. Najbolj priljubljena je bila v času rokokoja.

— Narcisa izvira iz vrtov nekdanjih kalifov in je takrat pomenila ljubosumnost.

— Zvončnice naj bi pomenile prijateljstvo.

— Hijacinte so nekdanj krasile samo mize bogatašev, zelo so jih cenili v Homerjevem času.

— Lilija je nekdanj pomenila simbol nedolžnosti. Opevali so jo predvsem pesniki iz obdobja romantike.

— Češnjev cvet, simbol nežnosti in spoštovanja izhaja iz Japonske, kjer je simbol pomladi in Novega leta.

— Kaktusov, ki so nekdanj bili simbol grobsti, ne poklanjamo nikomur, razen seveda če je obdarovanec ljubitelj oziroma zbiratelj kaktusov.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Rezultati žirovskega sindikalnega prvenstva

REZULTATI ŽIROVSKEGA SINDIKALNEGA PRVENSTVA V VELESIALOMU EKIPNO

1. ALPINA	241,1
2. KLADIVAR	172,3
3. ETIKETA	157,2
4. POLIKS	115,2
5. MIZARSKO PODJETJE	110,6
6. OSNOVNA ŠOLA	69,6
7. ZDRAVSTVENI DOM	55,1
8. PRIVATNIKI	44,9
9. KGZ - SORA	1

REZULTATI POSAMEZNO:

MOŠKI DO 25 LET:

1. Lado ŽAKELJ	18,65
2. Stojan ŽAKELJ	19,29
3. Dušan BENEDIK	19,45

MOŠKI OD 26-35 LET:

1. Franci PEČELIN	18,10
2. Marjan OBLAK	18,93
3. Marko BOGATAJ	19,17

MOŠKI od 36-45 LET:

1. Rado PODOBNIK	20,01
2. Branka ALBREHT	20,30
3. Matija JEREJ	20,41

MOŠKI NAD 45 LET:

1. Lojze PODOBNIK	20,30
2. Ernest KOKELJ	21,66
3. Peter KOSMAČ	22,41

ŽENSKES DO 30 LET:

1. Andreja SMEH	20,95
2. Simona LOŠTREK	22,29
3. Rada ŽAKELJ	24,87

ŽENSKES NAD 30 LET:

1. Slavica PEČELIN	23,77
2. Helena ZORJAN	24,11
3. Anica ČAR	26,51

ŠTIPENDISTI:

1. Marko PODOBNIK	18,51
2. Matija PODOBNIK	19,43
3. Aleš DOLENC	19,55

ŠTIPENDISTKE:

1. Beti PODOBNIK	21,03
2. Mojca PODOBNIK	21,27
3. Karmen OBLAK	22,04

Kdo je najboljši v Alpini?

ČLANI DO 25 LET:

1. Vaso KOLENC	56,06
2. Stojan ŽAKELJ	56,49
3. Miro PODOBNIK	56,79

ČLANI OD 26-35 LET:

1. Franci PEČELIN	51,16
2. Ciril ERZNOŽNIK	54,96
3. Zdravko PIŠLJAR	55,31

ČLANI OD 36-45 LET:

1. Rado PODOBNIK	55,89
2. Rajko KOSMAČ	56,13
3. Štefan BURJEK	56,68

ČLANI NAD 45 LET:

1. Alojz BURNIK	61,57
2. Metod ERZNOŽNIK	62,91
3. Milan PODOBNIK	64,50

ČLANICE DO 35 LET:

1. Helena KAVČIČ	32,16
2. Rada ŽAKELJ	33,81
3. Cilka KREK	35,25

ČLANICE NAD 35 LET:

1. Anica ČAR	33,62
2. Stana PODOBNIK	38,98

ŠTIPENDISTKE:

1. Mojca PODOBNIK	28,03
2. Beti PODOBNIK	28,80
3. Karmen OBLAK	29,02

ŠTIPENDISTI:

1. Zvone KOPAČ	55,44
2. Aleš DOLENC	55,63

Sarajevo 84

Naši na vidnih mestih

V četrtek, 23. februarja je bilo na Bukovškem polju v Selski dolini občinsko sindikalno prvenstvo v smučarskih tekih. Tekmovanje je motilo močno sneženje, zaradi česar so bile smučine slabe. Zaradi novozapadlega vlažnega snega je bilo težko izbirati dobro mažo in jo pravilno namazati. Neugodno vreme pa ni bistveno okrnilo število udeležencev.

Med ženskami nad 30 let je bila Marta Frelj tretja, v kategoriji moških do 30 let, pa je bil prvi Stane Stanonik, v skupini moških 30-40 let je bil Peter Mlinar deveti, med moškimi nad 50 let je bil Janko Žakelj prvi, Metod Erznožnik drugi, Pavel Dolenc pa tretji, Vinko Eniko pa šesti.

Ekipno je bila prva ekipa LTH Škofja Loka, Alpina pa tretja s sedem in pol minutami zaostanka.

Stane Stanonik

Rezultati naših tekmovalcev:

Kako več napraviti, kako kaj izboljšati?

Konec februarja nas je presenetil visok in težak sneg

Tudi v lahki šivalnici so norme dokaj napete

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Nov izvršni odbor konference je začel z delom

Z učenci usmerjenega izobraževanja se pogovarja direktor TOZD Proizvodnja Tone Klemenčič

Tu so se odločali delavci montaže, sekalnice, avtoprometa vzdrževanja ...

Eno od pomembnih področij, ki jih mora obvladati vsak vodstveni oz. vodilni delavec, je področje dela z ljudmi. V razgovorih oz. v obravnavi posebnega vprašalnika je večina izrazila pripravljenost, da bi si pridobila dodatno znanje s področij dela z ljudmi, odnosov nadrejeni — podrejeni, vodenja ipd.

V sodelovanju z Delavsko univerzo Škofja Loka v marcu teče takšen seminar, ki traja 20 ur in poteka v Sindikalni dvorani Alpine.

Seminar je obvezen za vse vodstvene in vodilne delavce. Ob koncu seminarja bodo udeleženci opravili še poseben zaključni test.

Prizadevna igralska skupina DPD Svoboda Žiri je uspešno predstavila izredno zahtevno odrsko delo Agathe Christie — Deset zamorčkov

ANTONU BOGATAJU

V začetku marca je umrl naš dolgoletni upokojenec Anton Bogataj, ki se je vključil v delo naše tovarne takoj po vojni. Najprej je delal v Sori, po izgradnji nove tovarne pa nekaj časa pri šivanju gozjerjev.

Upokojil se je v letu 1953.

»DELO-ZIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi: TOZD Proizvodnja, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Rado Kavčič, Anton Eniko, Helena Kavčič, Marjan Pišljar, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejkó Podobnik — glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj